

MALİ TATİL UYGULAMALARININ VERGİ İNCELEMESİ VE MUHASEBE İŞLEMLERİNE ETKİLERİ

Nazlı Gaye Alpaslan Görgülü

Avukat, Türkiye, e-mail: ngahukuk@gmail.com

GENEL AÇIKLAMALAR

Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkındaki 5604 Sayılı Yasa gereği her yıl 1 Temmuz ila 20 Temmuz dönemi “mali tatil” olarak uygulanmaktadır. Mali tatil ile ilgili dava açma, temyiz ve muhasebe uygulamalarına yönelik önemli uyarılarımız kısaca aşağıda olduğu gibidir:¹

Diğer yandan, 1 Ağustosta başlayıp 5 Eylülde biten adli tatil veya diğer bir deyimle çalışmaya ara verme idari yargılama ve vergi hukuku açısından süreleri uzatıcı etkisi bulunmaktadır.² Yapılan yeni bir düzenleme ile torba yasa ile adli tatil yeniden 20 Temmuz -5 Eylül tarihleri arasında alınmıştır.

1) 1 – 20 Temmuz Arası Mali Tatili Sebebiyle Uzayan Müddetler

Mali tatil dolayısıyla son günü 1-20 Temmuz tekabül eden bir kısım süreler otomatik olarak 20 temmuzdan itibaren 5 gün uzamış olarak kabul edilecektir. Bu hüküm gereğince uzayan süreler şunlardır:

a) Beyana dayalı tarhiyatta, beyanname verme süresinin son günü mali tatil süresi içerisinde kalan vergilere ilişkin beyannamelerin verilme süreleri, istisnaları hariç, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamaktadır. Mali tatil süresinin sonu beklenmeden beyannamelerin verilmesi mümkündür.

b) İkmalen, re’sen veya idarece yapılan tarhiyata ilişkin olup vadesi mali tatile rastlayan vergi, resim ve harçlar ile vergi cezaları ve gecikme faizlerinin ödeme süresi, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılmaktadır.

¹ Adli tatil veya 2577 sayılı İYUK’na göre çalışmaya ara verme 1 Ağustos ile 5 Eylül tarihlerinde mahkemeler tatil etmektedirler. Aynı tatil uygulamaları vergi ve muhasebede ve SGK uygulamalarında 1 Temmuz ila 20 Temmuz arası mali tatil olarak ilan edilmiştir. Bu zaman zarfında birçok vergi, SGK ve muhasebe işlemleri otomatik olarak 5 gün uzamaktadır. Böylece, süreler bu dönemlere tekabül etmesi halinde mali tatil 27 Temmuzda bitmektedir.

² İYUK md. 61

Citation/Atf: ALPASLAN GÖRGÜLÜ, N.G. (2025). MALİ TATİL UYGULAMALARININ VERGİ İNCELEMESİ VE MUHASEBE İŞLEMLERİNE ETKİLERİ. İZMİR SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER DAYANIŞMA DERGİSİ. 8(2): 250-53.

Corresponding Author/ Sorumlu Yazar:

Nazlı Gaye Alpaslan Görgülü

E-mail: ngahukuk@gmail.com

Bu çalışma, Creative Commons Atf 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

c) İkmalen, re'sen veya idarece yapılmış olan tarhiyatlara karşı mükelleflerin uzlaşma talep etme veya cezada indirim talebinde bulunma süresinin son gününün mali tatile rastlaması halinde bu süre, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılmaktadır. Mali tatil süresi içinde uzlaşma veya cezada indirim talebinde bulunulması mümkündür.³

2) Mali Tatil Nedeniyle İşlemeyen (Stop Eden) Süreler Nelerdir?: Vergi yargısında temyiz süreleri mali tatilde etkilenmemektedir.

Mali tatilde işlemeyen süreler kısaca şöyledir:

- 1) Muhasebe kayıt süreleri.
- 2) Vergi Usul Kanunu'nun 153-170. maddelerinde düzenlenen bildirme süreleri.
- 3) Dava açma süreleri(Bkz. İYUK Md.61).

Mali tatilin (1-20 Temmuz) temyiz süresine uzatıcı etkisi yoktur. Mali tatilde temyiz süresinin uzayacağına dair görüşler olabilir. Ancak, yüksek mahkeme Danıştay'ın vermiş olduğu bir çok kararda temyiz süresinin uzamayacağı yönünde görüşler hakimdir. ⁴ Bu nedenle, mali tatil aralığına denk gelen sürelerde vergi mahkemesi kararları üzerine 30 gün içerisinde Danıştay'da temyiz yapılmalıdır. Vergi mahkemesi kararı tek hakim ile verilmiş ise, bu kararın yine 30 gün içerisinde ilgili bölge idare mahkemesi nezdinde itirazı yapılmalıdır. Ödeme emrine ilişkin davalarda da yine mali tatil içerisinde 5 günlük dava açma hakkı kullanılmalıdır. Mali tatil bu konuda dava açma süresini etkilemez.⁵ İhtiyati haciz ve ihtiyati tahakkuk gibi davaların da mali tatilde açılması unutulmamalıdır. Aksi takdirde dava açma süresi kaybedilmiş olacaktır.

3) Vergi Dairesi veya Vergi Müfettişlerine Vergi İncelemesi İçin Defter ve Belgelerin İbrazı İle İlgili Konular Nelerdir?

Vergi incelemesi ile ilgili istisnai durumlar dışında, mali tatil süresince işyerinde incelemeye başlanması ve inceleme amacıyla defter ve belgelerin bu süre içinde ibrazının istenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Mali tatil süresinden evvelce başlanılmış olan incelemeler devam edebilir. Ancak bu süre içinde ilave defter, belge ve bilgi talep edilmesi ve tutanak imzalamaya davet edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

4) Mali Tatilin Sona Erdiği, 20 Temmuz Gününü İzleyen 5 Gün (25 Temmuz) İçinde Biten Kanuni ve İdari Süreler Nelerdir?

Mali tatilin sona erdiği 20 temmuz gününü izleyen yedi gün içinde biten kanuni ve idari süreler, tatilin son gününü izleyen 21 temmuzdan tarihinden itibaren yedinci günün mesai saati bitiminde sona ermektedir. Yapılan düzenleme ile 7 günlük süre 5 güne çekilmiştir. Böylece, mali tatliden sonra 5 günlük uzayan süre 25 Temmuzda sonlanmaktadır.

Bu durumda Haziran/2025 veya Nisan-Mayıs-Haziran/2025 dönemine ait muhtasar beyannameler ile Haziran/2025 dönemine ait katma değer vergisi beyannamelerinin 25 Temmuz günü akşamına kadar verilmesi imkan dahilindedir.

5) Beyanname Verme Süresi Uzamış Olan Vergilerde Ödeme Süresi Ne Olur?

Beyana dayanan ve beyanname verme süresi malî tatil nedeniyle uzamış olan vergilerde ödeme süresi (ayrı ay içerisinde kalmak kaydıyla), uzayan beyanname verme süresinin son gününden itibaren üçüncü günün mesai saati bitimine

³ 213 sayılı VUK md.376

⁴ Dnş. 3. D.nin, 23.02.2009 gün ve E:2007/3182-K:2009/461 sayılı kararları. Ayrıntılı açıklamalar için bkz. Vergi Sorunları Dergisi , Ocak 2010, Y:33, s:256.

⁵ Ayrıntılı açıklamalar için bkz. ALPASLAN Mustafa – KAYA Eda, "Mali Tatil, Her Yıl 1-20 Temmuz Olup, Beyan, Bildirim ve Ödemeler 20 Temmuzdan İtibaren 7 Gün Uzamaktadır", Maliye Postası Dergisi, 01.07.2010 günlü.

kadar uzamaktadır.

Buna göre, Haziran/2025 veya Nisan-Mayıs-Haziran/2025 dönemine ait muhtasar beyannameler nedeniyle tahakkuk eden gelir ve kurumlar vergisi stopajlarıyla, Haziran/2025 dönemine ait katma değer vergisi beyannameleri nedeniyle tahakkuk eden katma değer vergilerinin 30 Temmuz 2025 günü akşamına kadar ödenmesi imkan dahilindedir.

6) Mali Tatilde Uzamayan Süreler

Öncelikle belirtelim ki, mali tatilde temyiz süreleri uzamaz. Ayrıca, aşağıda sayılan süreler mali tatil nedeniyle uzamamaktadır:

a) Özel tüketim vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi, özel iletişim vergisi ile şans oyunları vergisine ilişkin olarak verilmesi gereken beyannamelerin verilme ve ödeme süreleri.

b) İcra yoluyla yapılan satışlarda katma değer vergisi uygulamasına yönelik (5) nolu Katma Değer Vergisi Beyannamesinin verilme ve ödeme süresi.

c) Noterlik Kanunu'nun 118. maddesine göre noterler tarafından tahsil edilen damga vergisi ve harç bedellerinin bu Kanun'un 119. maddesi uyarınca ilgili vergi dairesine bildirilmesine ilişkin olarak verilecek beyannameler ile süresiz yükümlülük şeklinde değerlendirilen ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'na göre verilen (1), (2) ve (4) nolu Beyannamelerin verilme ve ödeme süreleri.

a) Kanuni süresinden sonra kendiliğinden veya pişmanlık talepli olarak verilen beyannamelerin ödeme süresi.

b) İthalde ödenen katma değer vergisi ve emlak vergisi gibi gümrük idareleri, il özel idareleri ve belediyeler tarafından tarh ve tahsil edilen vergi-

ler hakkında mali tatil uygulanmamaktadır.

7) Mali Tatilde Yoklama veya İcrai İşlemlerin Akıbeti Nedir?

Mali tatilde işe başlama, işi terk işlemleri uzar. Zira, işe başlama ve işi terk işlemlerinin süreleri mali tatilde çalışmaz.

Vergi tahsilatı ile ilgili işlemler mali tatilde etkilenebilir. İcrai işlemler devam eder⁶.

8) Mali Tatilin Dava Açma Sürelerine Etkisi

Vergi ile ilgili işlemlere ilişkin dava açma süreleri mali tatil süresince işlemez. 5604 sayılı kanunun 7. maddesinin 3. fıkrasında dava açma süreleri ile ilgili olarak; vergiyle ilgili işlemlere ilişkin dava açma sürelerinin mali tatilde işlemeyeceği belirtilmiştir. Buna göre, dava açma süresinin durabilmesi için dava açma süresinin son gününün mali tatile tekabül etmiş olması şart değildir. Mali tatilin ilk gününden önce işlemeye başlayan dava açma süresi, tatilin ilk gününde kaçınıcı günde ise o günde kalır ve çalışmaz.⁷ Çalışması duran dava açma süresi, mali tatilin bitiminden itibaren kaldığı yerden çalışmaya başlar ve sona erinceye kadar devam eder.⁸

9) Adli Tatil 20 Temmuzda Başlar -30 Ağustos'ta Sonlanmaktadır

Bilindiği gibi, idari yargılamada çalışmaya ara verme 20 Temmuz ile 30 Ağustos tarihleri arasında mahkemeler çalışmaya ara vermektedir. Kendilerine vergi ve ceza ihbarnamesi tebliğ edilen gerçek ve tüzel kişiler açısından dava açma süreleri 30 Ağustostan itibaren 7 gün uzar. Bu durumda dava açma süresi en son 7 Eylülde bitecektir.⁹

⁶ Alpaslan Nazlı Gaye, Vergi ihtilafları ile ilgili makale, yorum ve incelemeler, İZMİR/2015 s:189

⁷ Bkz aynı görüş için CANDAN Turgut, Vergi Suçları ve Cezaları, Ankara, Maliye ve Hukuk Yayınları, 3. Baskı, s.580.

⁸ Dnş. 4. D.nin, 20.10.2009 gün ve E:2007/5873-K:2009/5026; 29.06.2007 tarihinde tebliğ olunan ihbarname ile başlayan 30 günlük dava açma süresinin, 5604 sayılı kanunun 1. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, 3.7.2007 gününde durarak, tatilin sona erdiği tarihi izleyen 21.07.2007 gününde işlemeye devam edeceği; 31.07.2007 gününde açılan davanın süresinde olduğu hk.; Dnş. 7. D.nin, 20.05.2009 gün ve E:2008/1480-K:2009/2464 sayılı kararları da aynı yönde verilmiştir.

⁹ ALPASLAN Mustafa – YÜCEL Burhan, "Vergi Uyuşmazlıklarında Adli Tatilin Müracaat Sürelerine Etkisi Nedir?", Vergi Dünyası Dergisi, Temmuz 2012, Yıl:31, Sayı:371, s.118-126

Kendisine vergi dairesi tarafından ödeme emri tebliğ edilen gerçek ve tüzel kişiler de aynı şekilde dava açma süresi 1 Temmuz – 5 Eylül te-kabül eden hallerde dava açma süreleri 5 Eylül e uzamış sayılacaktır.¹⁰

SONUÇ ve ÖNERİLER

Mali tatil (1-20 Temmuz), vergi ve muhasebe uygulamaları açısından önemli etkilere sahiptir. Özellikle muhasebe kayıtları, vergi incelemeleri, işe başlama ve işi terk yoklama işlemleri açısından da mali tatilin etkileri söz konusudur.

Diğer taraftan vergi incelemeleri yönünden ise mali tatilde aramalı incelemeler hariç vergi mükelleflerinin inceleme işlemleri mali tatilin bitimine ötelenmektedir. Mali tatilde vergi müfettişleri mükelleflerin defter ve belgelerini isteme olanakları bulunmamaktadır.

Öte yandan, adli tatil ise 20 Temmuzda başlayıp 30 Ağustosta son bulmaktadır.

¹⁰ HUMK md. 176